CONVERSES. Amb empremta pròpia dins del sector porcí

La Cinta va fer una cosa encara més extraordinària que ser dona al capdavant d'una explotació ramadera: començar de 0, sola. Amb 30 anys de professió ha forjat la seva pròpia identitat i ha guanyat entitat dins del sector. S'ha permès equivocar-se i aprendre dels errors. I ara, la seva sòlida trajectòria l'avala. Darrerament, ha estat reconeguda als Premis EmprènPorc de Pinsos Yak.

Ens hem trobat amb la Cinta a la sala de juntes de la Cooperativa d'Artesa. Fa dies que volíem conversar amb ella. Conèixer la seva història. Però en ser una dona terriblement discreta feia que dubtés de la trobada i les agendes no sempre coincidien. Finalment, hem trobat dia, ens hem assegut a parlar i tot ha fluït. Us convidem a llegir la conversa que n'ha sortit.

El pare de la Cinta tenia granges de pollastres i ella, de ben jove, va decidir que també volia dedicar-se a la ramaderia. Després de cursar el grau superior de Formació Professional en l'àmbit administratiu i comptable va iniciar-se al món laboral treballant del que havia estudiat, en una societat ramadera, dedicada al porcí on el seu pare n'era soci. Al cap d'uns anys, per una sèrie de circumstàncies va haver de decidir cap on encarava el seu futur i va fer el pas, ella sola. Decidida. Li anava una altra marxa. "Els pollastres no m'havien agradat mai, però treballar amb animals sí". Per això, va decidir iniciar el seu propi projecte el 1997 construint una granja de verres. Aleshores, la Cinta tenia 27 anys. "També és cert que jo he estat sempre una persona molt arrelada al territori i, per tant, per a mi tenia sentit quedar-me a viure aquí". I "la ramaderia m'ho ha permès, he fet d'aquest negoci el meu projecte de vida".

Una decisió valenta per a una persona jove que, tanmateix, va rebre el suport incondicional dels pares que mai li van tallar les ales i tampoc li van evitar els errors. "He tingut la sort de tenir uns pares que sempre han estat al meu costat i que en aquell moment em van donar via lliure, també a l'hora d'equivocar-me, perquè així vaig aprendre amb l'experiència, superant tots els dubtes i pors que genera el fet d'obrir-te camí pel teu propi compte".

Una decisió que no sempre s'entenia dins del sector. La vida de les ramaderes acostuma a ser molt intensa i exigent. "Desafies estereotips, és un món encara força masculí". Riu i em diu: "Imagina't trenta anys endarrere!".

"Al principi, la gent es pensava que era veterinària, perquè semblava estrany que una noia sense cap motiu aparent pogués tenir la inquietud de dedicar-se a aquest ofici". Confessa. "Si hagués fet estudis superiors, segurament sí que hauria estudiat veterinària". Queda clar que la Cinta va obrir camí, no només pel fet de ser una dona al capdavant d'una explotació ramadera, sinó per fer-ho de nou, sense cap estructura prèvia. Va ser pionera.

"El meu pare em va fer conscient que aquell seria el meu projecte de vida i jo m'hi vaig dedicar al 100%, amb tota la il·lusió i les ganes". I avui dia encara és així, perquè la Cinta no fa soroll, però hi és, hi és cada dia, atenta, conscient. Pendent del mòbil les 24 hores del dia. Ella pilota la nau en solitari. Per això, quan està a l'explotació treballa on més fa falta, a l'oficina, a les mares, a l'engreix... comprovant que tot funcioni correctament. "No em costa delegar, tinc gent treballant amb qui confio, però la responsabilitat és meva". Encara que aquesta responsabilitat, en alguns moments, també hagi estat difícil de gestionar. "He tirat endavant. Amb errors i amb encerts. I encara soc aquí". Trenta anys de trajectòria. Trenta anys en què el sector ramader porcí ha canviat molt.

"Crec que ara, amb la situació actual, seria molt difícil començar de 0 com ho vaig fer jo". Assegura la Cinta. "En aquell moment, un cop tenies l'explotació en marxa, tot era més fàcil. Ara, en canvi, tot és molt més complicat i difícil". Actualment, cal tenir una gran capacitat per resistir davant de la incertesa i la falta de solucions, cada dia costa més produir. "En aquests moments no ens surten els números".

És necessari paliar els efectes econòmics i socials dels conflictes bèl·lics, lidiar amb la situació geopolítica, els problemes sanitaris, la fauna cinegètica, la gestió documental que ha guanyat molt pes en els darrers anys i la normativa que és cada dia més exigent. Tot això comporta un excés de burocràcia que condiciona inevitablement l'activitat del dia a dia.

CINTA MASCÓ I GILI.
56 anys
Membre de la junta de la societat Gestió de Fems i Purins SL, participada íntegrament per la Cooperativa d'Artesa



"El meu pare em va fer conscient que aquell seria el meu projecte de vida i jo m'hi vaig dedicar al 100%, amb tota la il·lusió i les ganes".

CONVERSES. Amb empremta pròpia dins del sector porcí

"Ens ho compliquen cada vegada més i els ramaders hauríem d'estar al costat del bestiar i no asseguts fent tanta paperassa". "Penso que la majoria de nosaltres som els primers que volem tenir-ho bé. Caldria que tots féssim les coses de manera raonable, ramaders i Administració". Aplicar el sentit comú.

No ens podem oblidar dels problemes sanitaris. "El sector ha passat de tot. De moment, resisteix, però ja veurem com evoluciona... Tampoc podem deixar de banda el tema de la PPA encara activa" en senglars a Catalunya. "Encara que no en parlem, està més present que mai i ens fa molt de mal".

Amb la Cinta també parlem de verticalització del sector porcí. Ja fa temps que és una realitat que els petits s'integrin o venguin les seves explotacions als grans. Però cal dir que "a la nostra zona, curiosament, encara anem resistint. En general, les nostres explotacions són familiars i encara podem presumir que som molts que anem per lliure". Ho podem comparar amb els gals a la Gàl·lia.

Un altre aspecte és que "produïm un producte el cost de producció del qual està massa subjecte a factors externs que no depenen en absolut de nosaltres". Cost del pinso, cereal, gasoil, gas, preu de venda del porc, etc. "Tu ja pots intentar fer bé les coses, però hi ha massa variants que acaben determinant si pots guanyar-te o no la vida amb això, si tens o no tens futur". I cap sector pot sostenir-se indefinidament si el preu del seu producte no cobreix el cost de produir-lo.

Després, o en paral·lel, encara existeix una altra variable, el relleu generacional, "que hi ha de ser". Passa que "davant de totes aquestes dificultats, els joves es miren el sector amb una certa distància". Segurament amb recança. "Els és més fàcil optar per altres sortides laborals i els entenc". És una feina molt compromesa. "Crec que els nois i noies que decideixen quedar-se ho fan majoritàriament per un vincle sentimental, perquè els agrada el territori, la vida de pagès/ramaders". Però calen polítiques per atreure i fixar aquests joves al territori agrari-ramader.

En aquest sentit, sembla que l'Arnau, el fill de la Cinta, seguirà el mateix camí. "N'anem parlant. Dona la sensació que vol continuar, però a la seva manera" i "caldrà veure com evoluciona el sector". L'Arnau té 19 anys i la Cinta ho té clar.

"Encara és jove per decidir-se. Ha de fer el que realment li agradi, perquè a la feina hi passem moltíssimes hores i més en aquest sector". Consell de mare. Veu de l'experiència. A ella li costa separar una cosa de l'altra. "Moltes vegades em costa separar feina i casa". Però aquest model de dedicació absoluta per sort està canviant. "Tots hem d'aprendre a desconnectar de tant en tant de la feina. És molt necessari fer-ho". La Cinta es concedeix pocs descansos curts i intenta que sigui sovint. Ha viscut molt, ha viatjat, ha gaudit de la vida i n'està contenta.

Potser el més difícil ha estat conciliar. La conciliació familiar no és gens fàcil. "Vaig tornar a treballar al cap de quatre dies del part de l'Arnau". En aquell moment, no podia permetre's desatendre l'explotació.

La seva mare es va fer càrrec del net mentre ella treballava. Unes cures poc o gens visibilitzades, però imprescindibles perquè la roda continués girant. "Ser ramadera és dur. Has de conciliar moltes coses i no és fàcil". En l'actualitat, només dos de cada deu propietaris d'explotacions ramaderes a casa nostra són dones.

En aquell moment, el sector era força masculinitzat, però els recels per ser dona van anar desapareixent. "Tinc bons amics ramaders i puc dir que em sento respectada, com una més". Tan és així que durant l'embaràs de l'Arnau va formar part del Consell Rector de la Cooperativa d'Artesa. "Hi vaig estar uns dos anys aproximadament, però vaig haver de dimitir perquè en aquell moment, el meu projecte era un altre". Al cap de poc va ser mare i, a més, tenia una empresa que havia de gestionar...

La Cinta ha arribat on és tirant sola del carro, però també gràcies al suport emocional del seu entorn més proper, que ha estat el seu millor impuls. La família i perquè no? grans amistats que també han acabat sent família. "Puc dir que són la meva base i el meu suport més incondicional. Un dels meus pilars. La família no cal ni dir-ho...i amigues de tota la vida des dels 14 anys".

"Sovint em diuen que he de tenir una fortalesa bestial per aguantar al sector, produint un producte que no sabem mai a quan el vendrem". I no els hi falta raó. Són les cures que dèiem abans, tan importants que hi siguin, encara que no es vegin.

CINTA MASCÓ I GILI.
56 anys
Membre de la junta de la societat Gestió de Fems i Purins SL, participada íntegrament per la Cooperativa d'Artesa



"Produïm un producte el cost de producció del qual està massa subjecte a factors externs que no depenen en absolut de nosaltres" (...) "hi ha massa variants que acaben determinant si pots guanyar-te o no la vida amb això, si tens o no tens futur".

CONVERSES. Amb empremta pròpia dins del sector porcí

Cures, femenines, que traspassen de l'àmbit privat a la feina i es converteixen en una mirada diferent. Més empàtica. "Ser dona al món rural i treballant amb animals en un sistema de producció com el meu, et dona una mirada particular al negoci, t'ajuda a tenir un tacte diferent, una altra manera de fer". I això també es percep a l'hora de gestionar el personal. "Tinc treballadors que fa 25 anys que són a l'empresa. Sempre he intentat entendre'ls, ajudar-los i escoltar-los". Quan ha calgut amb converses llargues, oferint temps, confiança, dedicació. Respira fons i em diu: "Costa fidelitzar". Però ella se'n va sortint.

Mirem endarrere i pregunto a la Cinta què és per a ella l'èxit, si pensa que l'ha assolit. Creu que sí... "Els inicis no van ser fàcils, però estic orgullosa del que he aconseguit. Estic bé, estic posicionada, tinc l'entorn que vull, m'he pogut guanyar la vida i encara hi sóc. Això és un gran èxit". I, a més a més, a casa, a la seva zona de confort. "Estic on volia estar". Què més es pot demanar!

La seva sòlida trajectòria també l'ha fet mereixedora de reconeixements externs. El passat 25 de setembre, Pinsos Yak li va fer entrega d'un guardó en la primera edició dels premis EmprènPorc pel projecte "Ram Boix: adequació i benestar". La Cinta hi va presentar la seva candidatura, però l'elecció del seu projecte va ser del tot inesperada. "A mi que m'agrada passar el més desapercebuda possible!". Reconeix. No cal dir que va ser gratificant. "Sempre fa il·lusió que et reconeguin".

En realitat, el projecte guardonat és el seu propi model de negoci. "Una manera diferent de treballar". "Els meus engreixos no són gens tradicionals. Jo vaig apostar per instal·lar corrals amb capacitats molt més grans del que és habitual". Són corrals d'uns 80 porcs, totalment calefactables, en els quals hi tenen cabuda des de garrins de 6 kg de pes fins a porcs de 120 kg. "Aquest tipus de corrals m'han donat més solucions que inconvenients, ja que he pogut millorar el maneig a la granja de les mares. Això també m'ha permès mantenir el deslletament a la granja de verres". "Desmamo quatre setmanes a la granja i quatre setmanes a l'engreix i, d'aquesta manera, intento mantenir una mica més a ratlla el PRRS".

És un altre aspecte que reforça la personalitat de la Cinta. El seu caràcter emprenedor. "Gràcies a les verres (actualment 1.200) he pogut fer altres coses, com per exemple les 6.200 places d'engreix que ara tenim". "Gràcies a les verres ens hem guanyat la vida".

Finalment, acabem la conversa parlant del que ens ha portat fins aquí, la seva entrada com a membre de la Junta de Gestió de Fems i Purins, la societat limitada participada íntegrament per la Cooperativa d'Artesa, que com el seu nom indica, s'ocupa de gestionar les dejeccions ramaderes.

El seu pare, Antonio Mascó Vilalta, és un històric de la societat. Present a la junta des dels seus inicis. El passat mes de juny, amb 86 anys, va deixar el càrrec i la resta de membres va proposar a la Cinta d'ocupar el seu lloc, d'agafar el relleu. "Et fa il·lusió que et tinguin en compte". I va acceptar.

La seva història, doncs, continua. Encara li queden pàgines per escriure. "L'únic que he fet és intentar que el meu projecte anés endavant el millor que he sabut". I ho has aconseguit amb escreix. Enhorabona, Cinta, i gràcies per aquesta conversa.

CINTA MASCÓ I GILI.
56 anys
Membre de la junta de la societat Gestió de Fems i Purins SL, participada íntegrament per la Cooperativa d'Artesa



"Els inicis no van ser fàcils, però estic orgullosa del que he aconseguit".